

Progresjonsplan for Ørnestein Gårdsbarnehage

2019/2020

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter (Rammeplan for barnehager, 2017, s. 44).

Formålet med en progresjonsplan er å sikre at barna kontinuerlig møter nye utfordringer. Det skal være en progresjon slik at vi sikrer en utvikling fra det de yngste lærer til hva de eldste lærer.

Progresjonsplanen viser vår tilnærming til rammeplanens fagområder. Som et fundament ligger barnehagens verdigrunnlag. Barnehagens formål og innhold som blant annet skal ivareta barnas behov for omsorg, lek, vennskap og danning blir en del av vår tilnærming til det enkelte fagområde.

Fire av fem grupper er aldersblandet: på Fyrhuset og Folen er 0-3-åringene, på Loftet er 2-4-åringene, på Blakken er 3-4-åringene og på Villmarka er det kun 5-åringer.

Kommunikasjon, språk og tekst

0-2-åringene

- Sanger og regler.
- Pekebøker og bildebøker som leses i gruppe og/eller for det enkelte barn.
- Gode fellesopplevelser gjennom dramatisering av eventyr og fortellinger. Dette er også utgangspunkt for språklæring samtale og refleksjon.
- God tilrettelegging for variert lek som bygger opp om kommunikasjon og språklæring.
- De voksne skal:
- være gode språklige modeller i alle dagliglivets situasjoner
- Være bevisst på bruk av begreper i samtale med barnet
- Gjenta det barnet sier med korrekt uttale

3-4-åringene

- Flere sanger, rim og regler.
- Gode fellesopplevelser gjennom lesing, rollespill eller dramatisering av eventyr og fortellinger. Dette er også utgangspunkt for språklæring, samtale og refleksjon.
- Tilrettelegge for samtaler hvor barna uttrykker følelser, meninger og erfaringer.
- God tilrettelegging for variert lek som bygger opp om kommunikasjon og språklæring.
- De voksne er gode språklige modeller i alle dagliglivets situasjoner, og er bevisst på å utvide barnas begreper.

5-åringene

- Flere sanger, rim og regler.
- Gode fellesopplevelser gjennom dramatisering av eventyr og fortellinger. Dette er også utgangspunkt for språklæring samtale og refleksjon.
- God tilrettelegging for variert lek som bygger opp om kommunikasjon og språklæring.
- Tilrettelegge for samtaler hvor barna uttrykker følelser, meninger og erfaringer.
- Høytlesing, lese bøker med mer tekst.
- Tekstskaping, lage fortellinger/eventyr.
- Kjennskap til bokstaver og tall. Skrive eget navn.
- Bruk av språkleker, som kims lek på enkeltbokstaver, rimlotto, etc. Lydering av det enkelte barns navn, klappe stavelser.

Kropp, bevegelse, mat og helse

0-2-åringene

- Variert fysisk aktivitet ute og inne.
- Tumblelek, dans, lek med ball.
- Hinderløype, klatring og annen fysisk lek på motorikkrommet.
- Turer i nærområdet.
- Aking.
- Sang med grovmotoriske bevegelser.
- God veksling mellom fysisk aktivitet og hvile.
- De voksne skal:
- Legge til rette for god fysisk aktivitet i forskjellige former
- Være forbilde for barna og motivere til fysisk aktivitet
- Sørge for at det er hjelpemidler tilgjengelig for tilrettelegging

3-4-åringene

- Få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider, turer i nærområdet.
- Begynnende finmotoriske øvelser som klipping og tegning
- Klatring.
- Hinderløyper.
- Samtaler rundt helse og sunt kosthold.
- Røris, dans og annen fysisk regellek.
- Hvilestunder.
- Ved å fortelle og i samtale i mindre grupper bidrar vi til at barna utvikler et bevist forhold til retten til å bestemme over egen kropp og ha respekt for andres grenser.

5-åringene

- Få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider, lengre turer i nærområdet.
- Fysisk regellek, dans, fotball.
- Sykkeldag.
- Skidag.
- Klatring.
- Hvilestunder.
- Finmotoriske øvelser; klipping tegning. Etablere et godt blyantgrep.
- Samtaler rundt sunt kostholds og fysisk aktivitets betydning for god helse.
- Ved å fortelle og i samtale i mindre grupper bidrar vi til at barna utvikler et bevist forhold til retten til å bestemme over egen kropp og ha respekt for andres grenser.

Kunst, kultur og kreativitet

0-2-åringene

- Kreativ dramatisering av eventyr og fortellinger, som gir inspirasjon til fantasi, kreative uttrykksformer og lek.
- Barna får bruke de rekvisittene som ble brukt i dramatisering av eventyr og fortellinger, i egen lek.
- Formidling av varierte kulturuttrykk i litteratur.
- Bli kjent med tegne og maleredskaper. Fingermaling/maling.
- Varierte sanger fra forskjellige tider, danselek, bruk av rytmeinstrumenter.
- Forme med hendene ved bruk av kitt, snø, sand etc.
- Lytte og danse til ulike musikkjangre.
- De voksne skal:
- Inspirere og motivere til kreative uttrykksformer
- Ha materiell tilgjengelig
- Bruke fantasien og være kreativ sammen med barna

3-4-åringene

- Kreativ dramatisering av eventyr og fortellinger, som gir inspirasjon til fantasi, kreative uttrykksformer og lek.
- Barna får bruke de rekvisittene som ble brukt i dramatisering av eventyr og fortellinger, i egen lek.
- Formidling av varierte kulturuttrykk i litteratur.
- Flere tegne /male og formingsaktiviteter.
- Varierte sanger fra forskjellige tider, sangleker, dans, bruk av rytmeinstrumenter.
- Landart, med fokus på barnas estetiske utfoldelse i naturen.
- Fokus på musiske elementer som rytme, tempo og dynamikk.
- Bli kjent med ulike typer musikk.
- Dans, både inne og ute.
- Barna skal oppleve tilhørighet og samhold gjennom opplevelser med kunst og kultur.
- Vi arbeider med ulike materialer som ull, tre, stein, papp, kongler og plast for å gi rom for egen utforskning og kreativitet.

5-åringene

- Kreativ dramatisering av eventyr og fortellinger, som gir inspirasjon til fantasi, kreative uttrykksformer og lek.
- Barna får bruke de rekvisittene som ble brukt i dramatisering av eventyr og fortellinger, i egen lek.
- Drama-aktivitet, med mulighet for fremføring.
- Formidling av varierte kulturuttrykk i litteratur.
- Flere tegne/male og formings-aktiviteter.
- Forskjellige typer håndverk blant annet spikking og snekring.
- Naturkunst
- Varierte sanger fra forskjellige tider, sangleker, dans, bruk av rytmeinstrumenter.
- Fokus på musiske elementer som rytme, tempo og dynamikk.
- Bli kjent med ulike typer musikk.
- Dans.
- Gjøre seg kjent med forskjellige typer kunstneriske uttrykk.

Natur, miljø og teknologi

0-2-åringene

- Lære å vise respekt for naturen.
- Voksne er gode rollemodeller i forhold til søppelsortering
- Se på endringer i naturen og i våre dyr i forhold til den enkelte årstid.
- Turer i skogen.
- Lære om våre gårdsdyr.
- De voksne skal:
- Undre seg og være nysgjerrige sammen med barna
- Ta i bruk ulike tema ute på tur
- Lære barna om dyra våre på gården

3-4-åringene

- Lære å vise respekt for naturen, og at barna kan bidra med å holde naturen ren.
- Ukentlige turer i naturen.
- Lære om skogsdyr.
- Studere småkryp og insekter.
- Bidra til å skape undring over naturens mangfold.
- Se på endringer i naturen i forhold til den enkelte årstid.
- Søppelplukking.
- Søppelsortering.
- Gjenbruk
- La barna oppleve glede over de mulighetene naturen og samspill med dyrene gir til lek og opplevelser.

5-åringene

- Lære å vise respekt for naturen, og at barna kan bidra til å holde naturen ren.
- Gi en begynnende forståelse av at miljøskadelige handlinger har konsekvenser for miljøet. Reflektere over hva vi kan gjøre med det, her og nå.
- Gjenbruk.
- Sjøppelsortering
- Ta vare på nærmiljøet, gjennom søppelplukking.
- Mangfoldige naturopplevelser, hvor naturen brukes som en arena for lek, undring, utforsking og læring.
- Lære navn på noen insekter, fugler og dyr.
- Synliggjøre naturfenomener, som for eksempel hvordan vannet påvirkes av temperatur.
- Kjennskap til digitale verktøy.

Antall, rom og form

0-2-åringene

- Sortering, blant annet i rydding.
- Telle i samling og i naturlige situasjoner.
- Lek med geometriske former (magneter, putte-kasse).
- Erfare romlighet ved god bruk av kropp.
- Eventyr med fokus på matematiske begreper.
- Erfare størrelser, og sammenlikne disse.
- Konstruksjonslek med klosser og magneter.
- De voksne skal:
- Bruke matematikk og begreper i hverdagen sammen med barna
- Legge tilrette for læring med forskjellige tema
- Sette fokus på tall og telling, former mm. i forhold til alder

3-4-åringene

- Sortering/klassifisering både i samlingsstunder og til daglig. Vi sorterer leker, fargeblyanter, brune egg/hvite egg og ulike matvarer, gårdsdyr/ville dyr.
- Mer telling med utgangspunkt i hvor barnet allerede er, slik at alle får oppleve både mestring og progresjon.
- Eventyr som bruker matematiske begreper. Prosjekt om «De Tre Bukkene Bruse», hvor vi også har fokus på geitene våre.
- Bevist bruk av begreper for størrelse, plassering og rekkefølge.
- Bruk av regler/sanger med matematisk innhold.
- Kjennskap til de vanlige geometriske formerformene, med bruk av de riktige begrepene som sirkel, kvadrat, rektangel.
- Konstruksjonslek med sand, lego, playdough, snekring i snekkerboden og bygging av gapahuk i Fyrhusskogen.
- Den voksne er bevisst i situasjonene til daglig: bruker begreper for ulike størrelser, former, og rekkefølge.

5-åringene

- Eventyr som bruker matematiske begreper.
- Bevist bruk av begreper for størrelse, plassering og rekkefølge.
- Utvikle forståelse for grunnleggende matematiske problemer.

- Legge til rette for matematiske erfaringer i hverdagssituasjoner og i lek.
- Konstruksjonslek (lego, treklosser).
- Bruke, bøker, spill, digitale verktøy og leker for å inspirere barna til matematisk tenkning.
- Ha aktiviteter hvor barna utvider sin kunnskap rundt: Telling, deling, mønster, symmetri, geometriske former, måling.
- Stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning.

Etikk, religion og filosofi

0-2-åringene

- Voksne formidler gode verdier, som blir retningslinjer for hvordan vi forholder oss til hverandre i felleskapet. Ved å:
 - Sette fokus på normer og verdier, lære barna om sosial kompetanse
 - Lære begreper slik at barna kan sette ord på sine følelser.
 - Markering av høytider.
 - Dramatisering av fortellinger som har som mål å styrke barns sosiale kompetanse.
- Personalet er kjent med den autoritative voksenstilen, og bruker den i møte med barna.

3-4-åringene

- Voksne formidler gode verdier, som blir retningslinjer for hvordan vi forholder oss til hverandre i felleskapet.
- Barna utvikler empati gjennom omsorg for dyrene på gården.
- Formidle fortellinger som gir rom for undring, samtaler og refleksjon rundt filosofiske og eksistensielle spørsmål.
- «Samtalebilder», med fokus på følelser. Vi bruker dette opplegget for å styrke barns sosiale kompetanse.
- Lære at vi kan bidra til at mindre privilegerte barn skal få det bedre: Vi arrangerer FN dag kafé (inntekt; Indias barn).
- Markering av høytider som påske og jul, og samtaler om dette. Vi drar på påskevandring og julevandring.
- Kjennskap til ulike religioner og livssyn, med hovedfokus på det som er representert i barnegruppen.
- Personalet er gode rollemodeller, og er kjent med den autoritative voksenstilen, og bruker den i møte med barna.
- Voksne stiller åpne og undrende spørsmål, og er lydhøre for barnas nysgjerrige innspill.

5-åringene

- Voksne formidler gode verdier, som blir retningslinjer for hvordan vi forholder oss til hverandre i felleskapet.
- Barna deltar i å lage egne regler for hvordan de vil ha det på avdelingen.
- «Samtalebilder». Vi bruker dette opplegget for å styrke barns sosiale kompetanse.
- Skape et rom for samtaler og undring rundt eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.
- Markering av høytider.
- Kjennskap til andre livssyn som er representert i barnegruppa.

- Lære at vi kan bidra til at mindre privilegerte barn skal få det bedre: Vi arrangerer FN dag kafé (inntekt; Indias barn).
- Barn og voksne reflekterer over egne handlinger, og handlingsalternativer. Vi arbeider med å gi barna språklige verktøy til å løse konflikter.
- Gjennom bl.a. fortellinger, utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett.
- Julevandring (Alternativt opplegg for de som måtte ønske)

Nærmiljø og samfunn

0-2-åringene

- De voksne skal legge til rette for turer i nærmiljøet ved å
- Dele opp i alderstilpasset gruppe og la barna få tilpasset medbestemmelse.
- Lytte til verbal og non verbal kommunikasjon.
- Se til at barna få medvirkning i forhold til lek og barnehagens temaarbeid.
- Alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse og påvirkning av sin egen hverdag.
- Fremme likestilling gjennom samtaler, lek og aktiviteter.

3-4-åringene

- Bli mer kjent med natur og det nærmiljøet har å by på, butikk, bensinstasjon og biblioteket. Vi bruker nærmiljøet aktivt.
- Vi oppfordrer foreldrene til å invitere oss til jobben sin eller andre aktiviteter som opptar dem.
- Fremme likestilling gjennom samtaler, lek og aktiviteter.
- Barna får en gryende forståelse for demokrati og menneskerettighetene, og får oppleve at deres mening blir hørt og har betydning.
- Gjennom samtaler og det vi formidler skal vi motvirke diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme.
- Medbestemmelse i forhold i lek og aktiviteter og hvordan vi lar barns interesser påvirke vårt temaarbeid.
- Bli kjent med samene som Norges urbefolkning, samisk kultur og hverdagsliv.

5-åringene

- Være en aktiv del av nærmiljøet. Turer til skole, bibliotek, butikk, bensinstasjon og brannstasjon. Bruke naturen i nærmiljøet aktivt.
- Ved å bruke demokratiske prinsipper, lage egne regler for hvordan vi vil ha det på avdelingen.
- Bli kjent med et kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer.
- Fremme likestilling gjennom samtaler, lek og aktiviteter.
- Gjennom samtaler og det vi formidler skal vi motvirke diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme.
- Barna skal erfare at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre.
- Barna skal få en begynnende kunnskap om demokrati og menneskerettigheter, spesielt barnekonvensjonen.
- Bli kjent med samene som Norges urbefolkning, samisk kultur og hverdagsliv.